Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 21 (4991).

30 ЯНВАРЬ ЧОРШАНБА

1974 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

Гўшт тайёрлаш квартал плани бажарилди

Чиноз наслчилик совхоз-техникумининг коллективи беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йилини ҳар қачонгидан кўра юксак меҳнат кўтаринкилиги билан бошлади. КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати, партия ва ҳукуматимизнинг 1974 йилда Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ташкил этиш тўғрисидаги қарорларидан илҳомланган чорвадорлар шу кунларда бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишлаб, янги йилда зиммаларига олган план ва мажбуриятларини ортиғи билан бажариш учун курашмоқдалар.

Кеча Чиноз наслчилик совхоз-техникумидан ажойиб хушхабар олдик. Совхознинг миришкор чорвадорлари 25 январда давлатга гўшт топшириш квартал планини ошириб адо этдилар. Қабул пунктига плandаги 86 тонна ўрнига 103,3 тонна гўшт топширилиб, квартал плани 120,1 процент бажарилди.

Совхоз бўрдоқибоқарлари жуда яхши меҳнат қилишди. Гўштга топширилган йирик шохли қорамолларнинг тирик вазни 523 килограммдани, ва бошқа чорва молларининг вазни эса 52 килограммдани ташкил этди.

Умумхалқ социалистик мусобақасини тобора авж олдираётган совхоз чорвадорлари ярим йиллик гўшт топшириш планини март ойи охиригача бажариш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ КУБА РЕСПУБЛИКАСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Куба Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Революцион ҳукумат Бош министри Фидель Кастро Руснинг таклифига биноан 28 январда Кубага дўстона расмий визит билан келди. Суратда: ўртоқ Л. И. Брежневни аэропортда кутиб олиш.

28 январда Гаванада КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Куба Компартиясининг раҳбарлари билан дўстона, самимий суҳбатлашди. Суратда: ўртоқ Л. И. Брежневнинг Фидель Кастро Рус билан суҳбатлашаётган пайти.

ТАСС махсус мухбирлари В. Мусаэльян ва В. Соболев телефотолари.

ГАВАНА, 28 январь. (ТАСС махсус мухбирлари). Революцион Куба пойтахти тантанали байрам либосида. Ҳамма жойда СССР ва Куба Республикасининг давлат байроқлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг портретлари, КПСС билан Куба Коммунистик партияси шарафига, қардошларча Куба-Совет дўстлиги шарафига табрик сўзлари ва қутлов хитоблари ёзилган транспарантларга кўзингиз тушади. Бутун Куба пойтахти Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Революцион ҳукумат Бош министри ўртоқ Фидель Кастро Руснинг таклифига биноан расмий дўстлик визити билан Кубага келаётган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневни кутишга ҳозирлик кўрмоқда. Гавананинг миллиондан ортиқ аҳолиси, мамлакат барча вилоятлари партия ташкилотлари ва меҳнаткашлар ташкилотларининг вакиллари бугун ўртоқ Л. И. Брежневни табриклаб кутиб олиш, Совет Иттифоқига, совет халқига ўзларининг қардошлик туйғуларини изҳор этиш учун шаҳар кўчалари ва майдонларига чиқдилар.

Гавана вақти билан соат 15 дан 15 минут ўтганда махсус Совет самолёти СССР ва Куба Республикасининг давлат байроқлари билан, табрик транспарантлари билан безатилган «Хосе Марти» аэропортига қўнади. Самолёт пиллапояси ёнида Фидель Кастро Рус, Куба Республикасининг президенти Освальдо Дортикос Торрадо, Куба Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари, Революцион ҳукумат Бош министрининг биринчи ўринбосари ва Революцион қуролли кучлар министри Рауль Кастро Рус ўртоқлар Леонид Ильич Брежневни қардошларча самимий ва сидқидиллик билан табриклаб, кутиб оладилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Щербицкий, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, Граждан авиацияси министри Б. П. Бугаев, СССР Министрлар Совети ташқи иқтисодий алоқалар Давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси К. В. Русаков, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг аъзоси, ТАСС Бош директори Л. М. Замятин ўртоқ Л. И. Брежнев билан бирга келдилар.

Аэропортда ўртоқ Л. И. Брежневни Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг ва секретариатининг аъзолари, Ташқи ишлар министри Рауль Роа Гарсиа, Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари, министрлар, давлат ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг Куба республикасидаги элчиси Н. П. Толубеев, совет элчихонасининг ва савдо ваколатхонасининг, Кубадаги бошқа совет муассасаларининг ходимлари бор эди.

Куба республикасидаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари ҳозир бўлдилар.

Тўплардан бир йўла 21 марта ўқ узиб, артиллерия салюти берилди. СССР ва Куба Республикасининг гимнлари ижро этилди.

Л. И. Брежнев ва Фидель Кастро Рус ўртоқлар Куба Революцион қуролли кучларининг уч тури — пиёдалар, учувчилар ва денгизчиларнинг фахрий қоровули сафи олдидан ўтиб, кутиб олувчилар сари борадилар.

Гавана меҳнаткашларининг аэропортда тўпланган вакиллари ўртоқ Л. И. Брежневни табрик сўзлари, дўстона хитоблар билан, одатдаги «Хуш келибсиз!» деган сўзлар билан қизғин кутиб оладилар. Леонид Ильич ўзини кутиб олувчилар билан самимий саломлашади.

Кубалик ва Совет пионерлари Леонид Ильичга гулдасталар тутадилар. Сўнгра Леонид Ильич Брежнев ва Фидель Кастро Рус машинага ўтирадилар. Машиналар кортежи шаҳарга йўл олади. Аэропортдан қароргоҳгача бўлган салкам 30 километрлик йўлнинг бошидан охиригача Гавана меҳнаткашлари ўртоқ Л. И. Брежневни чин кўнгилдан табриклаб турдилар. Куба пойтахтининг меҳнаткашлари бузилмас Куба-Совет дўстлигини, КПСС ва Куба Коммунистик партиясини, қардош совет халқини шарафловчи сўзлар айтиб, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига — Кубанинг синалган содиқ дўсти — Совет Иттифоқига қайноқ меҳр-муҳаббат ва иззат-ҳурмат туйғуларини ифода этдилар.

Гавана аэропортида ва кўчаларида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев қизғин, самимий кутиб олинганлиги Куба халқи билан Совет Иттифоқи халқи мустаҳкам дўстлиги ва қардошларча революцион бирдамлигининг ёрқин намойишига айланиб кетди.

Н. КОЛЕСОВ,
Н. ЧИГИРЬ.

Л. И. БРЕЖНЕВ КУБА КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ РАҲБАРЛАРИ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

28 январь куни Гаванада КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Куба Компартиясининг раҳбарлари билан дўстона, самимий суҳбатлашди.

Суҳбатда Фидель Кастро, Рауль Кастро, Освальдо Дортикос Торрадо ўртоқлар ҳамда Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг ва секретариатининг бошқа аъзолари иштирок этдилар.

Совет томонидан — А. А. Громико, В. В. Щербицкий, Г. В. Романов, К. Ф. Катушев, Б. П. Бугаев, И. В. Архипов ўртоқлар, СССРнинг Куба Республикасидаги элчиси Н. П. Толубеев, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари К. В. Русаков, А. М. Александров, А. И. Блатов қатнашдилар.

(ТАСС).

УЗСОВПРОФ ПЛЕНУМИ

Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советининг 29 январда бўлиб ўтган Пленумида КПСС Марказий Комитети 1973 йил Декабрь Пленумининг қарорлари ҳамда КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати асосида республика Касаба союзларининг вазифалари кўриб чиқилди. Ушбу масала юзасидан Узсовпроф Раиси М. А. Зоидов доклад қилди.

Пленум қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Декабрь Пленуми қарорлари, Марказий Комитетнинг партияга, совет халқига Мурожаати ҳамда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг беш йилликтўртинчи, белгиловчи йилида социалистик мусобақани авж олдириш тўғрисидаги қарорлари Ўзбекистон меҳнаткашларининг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини нечоғлик юксалтириб юборганлиги тўғрисида гапирдилар.

Пленумда Узсовпроф секретари В. П. Кузьминнинг Касаба союзларининг 1974 йилги бюджети ва давлат социал страхованиесининг бюджети тўғрисида қилган доклади ҳам муҳокама этилди.

(ЎзТАГ).

ОҲАНГАРОН БОЙЛИКЛАРИ

ОҲАНГАРОН кўмир кони қазила бошлаганига ўттиз йилча бўлди. Шунга қарамай унинг запаслари... яна ярим баравар кўпайди. Геологлар ҳавзанинг Шимолий Оҳангарон деган янги участкасини фойдаланишга топширдилар. Бу ерда 517 миллион тонна ёқилғи бор ва уни очиқ усулда қазиб олиш мумкин. Шахтада кавлаб қазиб чиқариш учун яна 126 миллион тонна кўмир бор. Оҳангаронда кўмир излаш давом этмоқда.

Ҳозир Оҳангарон кўмир конидан ҳар йили истеъмолчиларга 4 миллион тоннача кўмир юборилмоқда. Кўмирни очиқ усулда қазиш шахта усулига нисбатан уч баравар арзонга тушади. Майдони 5 квадрат километрни эгаллаб ерга 140 метргача чуқурлашиб борган разрез тамомила механизациялаштирилган ва электрлаштирилган. Биронта ҳам технологик босқичда одамнинг қўли кўмирга тегмайди: кучли экскаваторлар кўмир қазийди ва электр поездларга ортиб беради. Бу ерда кўмир билан бирга каолин ҳам қазиб чиқарилмоқда. Каолин — Ўрта Осиёда катта керамика комбинатига хом-ашёдир. Бу комбинат қурилишларга кафель ва метлах плиткаларини, шунингдек фаянс маҳсулотлар тайёрлаб беради.

Геологлар очган янги кўмир запаслари Оҳангаронда қазиладиган кўмирни беш йиллик охиридаёқ йилига 5 миллион тоннагача етказишга имкон беради.

(ЎзТАГ).

ВАҚТДАН ЎЗАЁТГАНЛАР

Тўра Нурматовни ҳамкасблари бениҳоя ҳурмат қилишади. Янгийўл экспериментал гўшт-сут бирлашмасининг бу тажрибали ишчиси ўзининг кўпйиллик ҳалол меҳнати билан коллектив иззат-ҳурматига сазовор бўлганлардан.

Ўз касбини пухта эгаллаган. Тўра Нурматов меҳнатда, юриш-туришда ва ахлоқда кўпчиликка намуна бўлмоқда. Ҳар сменада нормасини ками билан 150 процент қилиб бажаришга одатланган. Шунинг учун ҳам у корхонада биринчилар қатори коммунистик меҳнат зарбдори деган юксак номга сазовор бўлган. Унинг сурати шаҳар «Ҳурмат тахтаси»га қўйилган.

Корхонада бундай ишлаб чиқариш илғорлари кўплаб топилади. КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатидан руҳланиб ва хўжалик йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган умумхалқ ҳаракатига қўшилиб, зиммасига юксак шахсий мажбуриятлар олган ишчилар орасида Э. Балбекова, Р. Соатов, А. Хайбуллаев, Н. Ахмедшин, Х. Ёқубова ва бошқа ўнлаб кишилар бор. Бу меҳнатсеварларнинг суратлари ҳам шаҳар «Ҳурмат тахтаси»дан жой олган. Улар шу кунларда нормани 140—150 процентдан бажармоқдалар.

ЯНГИ МАЖБУРИЯТ — 45 ЦЕНТНЕР

Беш йилликнинг ҳал қилувчи йилини меҳнатда улкан муваффақиятлар билан якунлаган пахтакорларимиз шу кунларда янги режалар тузишмоқда. КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати колхозимиз деҳқонларини янги марралар сари руҳлантирмоқда. Хўжаликдаги ҳар бир бўлим, бригада ва звено оширилган мажбурият қабул қилди.

Жуман Аширбеков бошлиқ бригада деҳқонлари ўтган йили ҳосилдорликни 27 центнер ўрнига 37 центнерга кўтаришди. Бу муваффақиятга ердан, техникадан, маҳаллий ва минерал ўғитлардан унумли ва самарали фойдаланганликлари орқасида эришишди. Бригада бу йил янада каттароқ мажбуриятни кўзлаб режа туздилар. Бугунги кунда улар «Янги марра — 40 центнер» дейишмоқда. Нормат Имонов, Нурулла Юсупов, Бувиниса Сеитова бошлиқ бригадаларнинг пешқадам аъзолари бу йил дала ишларини янада уюшқоқлик билан ўтказишга аҳд қилишган.

Колхозда қирқцентнерчилар ҳаракати кенг ёйилган. Асан Асхўжаев, Пўлат Ҳайдаров бошлиқ бригада пахтакорлари ўтган йили 33—40 центнердан ошириб ҳосил етиштирдилар. Деҳқонларнинг бу йилги нияти эришилган ана шу муваффақиятни янада мустаҳкамлаб, янги хўжалик йилида ҳар гектар ердан камида 40 центнердан ҳосил олишдан иборат.

Колхозимиз пахтакорлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1974 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун қишлоқ хўжалик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қарорига жавобан, зиммаларига янги социалистик мажбурият қабул қилишди. Ўтган йили бизнинг участка деҳқонлари 184 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 36,7 центнер ўрнига 40 центнердан ҳосил етиштирган бўлсалар, бу йил 45 центнерга етказишга қатъий сўз беришди.

Ҳозир хўжаликда экиш агрегатлари ва тракторлар ремонт қилиняпти. Далага маҳаллий ўғит чиқариш, тупроқ унумдорлигини ошириш борасида ҳам ибратли ишлар қилинмоқда.

Д. ЮСУПОВ,
Қуйи Чирчиқ районидаги «Заря коммунизма» колхози участка мудири.

Бўстонлиқ районидаги «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозида парник хўжалиги кенг ривожлантирилмоқда. Колхознинг М. Ҳайдаров бошлиқ бригадасида ҳозир 800 минг туп карам кўчати тайёрланмоқда. Суратда: бригада бошлиғи М. ҲАЙДАРОВ ва илғор сабзавоткор М. ТОЕВА ўртоқлар карам уруғининг ривожланишини кўздан кечиришмоқда.

И. Портнов фотоси.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ТЕХНИКА РЕМОНТИ ЎЗ МУДДАТИДА ТУГАЛЛАНСИН

Халқимизнинг «Қиш ғамини ёз еган хўрагини соз ер» деган ҳикматли сўзи бор. Замонавий техника билан қуролланган хўжаликларимиз учун эса ёзга қишда пухта тайёргарлик кўринг, деб айтиш тўғрироқ бўлади.

Областимиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари партия ва ҳукуматимизнинг беш йиллик тўртинчи йилида янада катта зафарларга эришиш мақсадида партияга, совет халқига Мурожаатидан ва қишлоқ хўжалик ходимлари ўртасида социалистик мусобақани кенг авж олдириш юзасидан чиқарган қарорларидан илҳомланиб, деҳқончиликда қишки ишларни пухта ўтказиш, техника ремонтини ўз муддатида тугаллаш учун фурсатни қўлдан бермай жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Илғор хўжаликлар техниканинг сифатли ремонт қилинишига алоҳида эътибор бериб, бу муҳим ишни уюшқоқлик билан ўтказмоқдалар. Кўпгина хўжаликларда ремонт ишлари тугалланди.

Область статистика бошқармасининг маълумотига кўра, трактор, сеялка ва культиваторлар ремонти Ўрта Чирчиқ, Орджоникидзе ва Бўстонлиқ районларида муваффақиятли бормоқда. Ўрта Чирчиқ районида мавжуд 1004 тракторнинг 950 таси тўлиқ ремонт қилинган, ёки план 94,6 процент бажарилган. Сеялкалар ремонти 95,3 процент, культиваторларни ремонт қилиш 77,5 процент бажарилган. Орджоникидзе ва Бўстонлиқ районларида ҳам тракторлар ремонти 89,1 ва 84,0 процент адо этилди.

Лекин, баъзи хўжаликларда техника ремонти сабабсиз кечиктириб юборилмоқда. Оққўрғон районида 1215 та трактордан январь ойининг ярмига қадар 630 таси ремонт қилиниб, план 51,9 процент бажарилган. Мавжуд 350 та сеялкадан 102 таси, 474 та культиватордан 199 таси ремонт қилинган. Сеялка ва культиваторлар ремонтида район колхозлари ва совхозлари ўртасида катта фарқ бор. Колхозларда бу соҳадаги кўрсаткич 20,6 процентни, совхозларда эса 71,4 процентни ташкил этади.

Бекобод районида тракторлар ремонти 52,9 процент, сеялкалар 29,5 процент, культиваторлар ремонти эса 12,5 процентга етказилган. Техника ремонтида айниқса Бўка район совхозлари орқада қолмоқда. Бу район совхозларида сеялкалар ремонти 8,9 процент бажарилган. Мавжуд 150 та культиватордан ҳалигача биттаси ҳам ремонт қилинмаган.

Пискент, Юқори Чирчиқ ва Қуйи Чирчиқ районларида ҳам сеялка ва культиваторлар ремонтини қаноатланарли бораяпти, деб бўлмайди. Пискент районида сеялкаларни ремонт қилиш плани 11,3 процент, культиваторлар ремонти 3,3 процент бажарилган, холос. Район колхозларидаги 169 та сеялкадан январнинг ярмига қадар биттаси ҳам ремонтдан чиқарилмади.

Қишнинг икки ойи ҳам тугаяпти. Яна бир ойдан кейин кўклам келади. Дала ишлари қизғин тус олади. Ҳар ишни ўз муддатида пухта ўтказиш айниқса, қишлоқ хўжалик машиналарини ўз муддатида дала ишларига тахт қилиб қўйиш ва уларнинг бекам-кўст ишлашини таъминлаш учун шу кунларда бир қатор тадбирларни амалга ошириш беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йилида олинган юксак мажбуриятларни бажаришдаги асосий омиллардан бири эканлигини ҳеч қачон унутмаслик керак.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ № 134

ҚИШЛОВ — ЧОРВАДОР УЧУН СИНОВ!

ЖАНГОВАР БУРЧ

Областимиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, беш йилликнинг учинчи ҳал қилувчи йилида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш соҳасида бирмунча муваффақиятларни қўлга киритдилар.

Чорвачилик — халқ назоратчиларининг ҳамиша диққат-эътиборида бўлиб келмоқда. Чорва қишлови бошланган дастлабки кунларданоқ халқ назоратчилари ўз ишларини янада жонлантириб юбордилар. Аввало шуни айтиш кераккн, барча хўжаликларда фермалар қишловга қандай созланганлиги, жамғарилган ем-хашак ва унинг сақланиши қандай йўлга қўйилганлиги текшириб чиқилди. Кўпчилик хўжаликларда ем-хашак цехлари соз ҳолга келтириб қўйилди.

Лекин, халқ назоратчилари томонидан олиб борилган текширишлар шуни кўрсатдики, бир қатор хўжаликларда чорвадорлар меҳнатини ташкил этиш юксак савияда эмас, чорва молларини озиқлантиришда, сув билан таъминлашда жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Айрим хўжаликлардаги халқ контроли комитетлари, группа ва постлар эса фаолиятсизлик кўрсатмоқдалар.

Оҳангарон районидаги 1-«Оҳангарон», «Олмалиқ», Серго номли, «Октябрь» совхозларида дағал ем-хашаклар молларга майдаланмасдан, буғлатилмасдан едирилмоқда.

Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги», Киров номли, Карл Маркс номли, Собир Раҳимов номли колхозларда ҳам ана шундай камчиликлар бор. Дағал ем-хашак молларга рацион асосида ўлчаниб берилмаяпти. Сенаж бостирилган траншеялар очиқ ҳолда қолиб кетган. Натижада ем-хашак исрофгарчилигига йўл қўйилмоқда.

Назоратчилар бундай аҳволга бефарқ қарамасликлари, ем-хашакни қатъий ҳисоб-китоб асосида сарфланишига эришишлари лозим. Ҳамма хўжаликларда дағал ем-хашакларнинг майдаланиб, буғланиб, витаминли бошқа озуқа элементларига аралаштирилган ҳолда молларга едирилишига эътибор бериш, шу мақсадда фермалар, қишлов жойларидаги ем-хашак цехларидаги халқ назоратчилари ва постлари аъзолари ишини жонлантириш даркор. Узоқ яйловларда ҳам қўй-қўзиларнинг қишдан соғлом олиб чиқилиши, қўзилатиш кампаниясига муваффақиятли тайёргарлик кўрилиши учун зарур тадбирларни амалга оширилиши керак.

Айрим хўжаликларда чорвачилик бинолари сифатли ремонт қилинмаган ва яхши иситилмайди. Масалан, Оҳангарон районидаги Серго номли совхозда 2 минг бошга мўлжалланган қўйхона умуман ремонтдан чиқарилмаган.

Бошқа чорвачилик бинолари ҳам сифатсиз ремонт қилинган, сигирхоналарнинг деразаларига ойна солинмаган.

Бундай мисолларни бошқа хўжаликлардан ҳам келтириш мумкин.

Қишловнинг соз ўтиши — мўл-кўл чорвачилик маҳсулотлари етиштиришнинг гаровидир. Шу туфайли ҳам назоратчилар колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига нисбатан талабчан бўлишлари лозим. Халқ контроли комитетлари жойларда қишловнинг қандай ўтаётганлиги бўйича хўжалик раҳбари, ферма мудирлари, мутахассисларнинг ҳисоботларини тез-тез эшитиб турсинлар. Бу тадбир рўй бераётган камчиликларни тезда бартараф этиш имкониятини беради.

Айрим хўжаликлар фермаларида санитария-гигиена қоидаларига тўла риоя қилинмаяпти. Касалликларга қарши кураш юзасидан профилактик тадбирлар амалга оширилмаяпти. Орик ва касал моллар алоҳида назорат остига олиниши ва парвариш қилиниши керак.

Чиноз районидаги Собир Раҳимов номли колхозда ҳали сутдан чиқмаган ёш бузоқлар яхши озиқлантирилмаганлиги туфайли касалликка чалиниб қолган. Лекин шунга қарамасдан улар соғлом моллар билан биргаликда боқиб келинган.

Бўстонлиқ, Янгийўл ва бошқа районлардаги айрим хўжаликларда эртаги қўзилатиш бошлаб юборилди. Лекин уларда бу ишнинг муваффақиятли ўтиши учун пухта тайёргарлик кўрилмаганлиги ҳам маълум бўлиб қолди.

Ёш моллар учун алоҳида иссиқ хоналар бўлишига эришиш тўғрисида ғамхўрлик қилиш керак. Барча отарларда халқ назоратчиларининг қўшимча постларини ташкил этиш лозим.

Ҳар бир колхоз, совхоз, бригада ва фермаларда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш бўйича белгиланган планларнинг қандай бажарилаётганлигини назорат қилиб бориш лозим. Чорва туёғини кўпайтириш, маҳсулдорлигини ошириш ва таннархини камайтириш учун зарур тадбирлар кўрилиши, давлатга сифатли, серқаймоқ сут топширилишига эришиш даркор.

Фермалардаги мавжуд машина ва механизмларнинг тўхтовсиз ва унумли ишлашини таъминлаш, ветеринария ва санитария қоидаларига қатъий амал қилиш, кадрларнинг ва мутахассисларнинг, механизаторларнинг ўз бурчларига садоқат билан муносабатда бўлишларига эришиш, чорвадорларнинг унумли ишлаши ва маданий дам олишлари тўғрисида ғамхўрлик қилиш — халқ назоратчиларининг шу кундаги жанговар бурчларидандир.

Халқ контроли комитетлари, группа ва постлари касаба союз ва комсомол ташкилотлари, маҳаллий Советларнинг депутатлари доимий комиссиялари ва қишлоқ хўжалиги мутахассислари билан ҳамкорликда иш олиб бориб, қишловнинг қандай ўтаётганлигини узлуксиз назорат қилиб боришлари, чорвачиликдаги аҳволни ҳар томонлама ва чуқур таҳлил этишлари, аниқланган камчиликларни тугатишда партия ташкилотларига ёрдам кўрсатишлари керак.

Халқ назоратчиларимиз КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисидаги қарорига жавобан иш олиб борадилар ва чорва қишловининг муваффақиятли ўтказилишига муносиб ҳисса қўшадилар.

Е. КИРИЛИН,
область халқ контроли комитети раисининг ўринбосари.

ЕМ-ХАШАКНИ ТЕЖАНГ

Чорвачилик ем-хашакдан бошланади. Шунинг учун ҳам хўжалигимизда чорвачилик ем-хашак базасини мустаҳкамлашга катта аҳамият берилмоқда. Ҳар йили катта-катта майдонларга маккажўхори, қанд лавлаги ва бошқа озуқа экинлари экилади. Назоратчиларимиз ана шу экинларнинг парвариш қилиниши, ҳосилини йиғиб олиш даврида айниқса активлик кўрсатадилар. Шу туфайли ҳам ўтган йили 525 тонна дағал хашак, 1186 тонна силос, 250 тонна сенаж ва 300 тонна озуқа лавлаги тайёрланди.

Лекин, ем-хашак мўл-кўл бўлса-ю, ундан тежаб-тергаб фойдаланилмаса гўшт-сутни кўпайтириб бўлмайди. Қишлов соз ўтмайди.

Ана шуни ҳисобга олиб назоратчиларимиз ем-хашакдан фойдаланишнинг қандай бораётганлигини вақти-вақти билан рейд қилиб текшириб турмоқдалар. Биз ўтказган текширишлардан бирида хашаклар майдаланмасдан берилаётганлиги маълум бўлиб қолди. Бунинг сабаби суриштирилганида ем-хашак цехидаги механизмлар айрим сабабларга кўра ишламай қолганлиги аниқланди. Назоратчилар бу масалани колхоз правлениеси муҳокамасига ҳавола қилдилар. Дарҳол шошилинч тадбир кўрилди. Ем-хашак цехи ускуналари қайта ремонт қилинди. Иш юришиб кетди. Ем-хашакни молларга майдалаб, буғлаб едириш туфайли нишхўрдга кам чиқабошлади. Ўтган уч ой давомида мўлжалдагига нисбатан 12 процент озуқа тежаб қолинди.

Бошқа озуқаларни ҳам молларга олдиндан пухта ўйлаб тузилган рацион асосида едириш, назоратчиларнинг ҳамиша диққат-эътиборида.

Фермада қишлов бошлангандан буён назоратчиларнинг навбатчилик қилиши уюштирилган. Улар навбатчилик вақтида молбоқарлар, сут соғувчилар билан ҳамкорликда иш олиб борадилар. Ем-хашакдан қандай фойдаланилаётганлигини алоҳида назорат қиладилар. Агар бу соҳада камчиликка йўл қўйилаётган бўлса, дарҳол ўз мулоҳазаларини айтадилар, колхоз правлениеси муҳокамасига қўйиладн.

Бу тадбирлар қишловнинг соз ўтказилишига ёрдам бермоқда. Утган йили колхозимиз чорвадорлари чорвачилик маҳсулотлари етиштиришнинг барча турлари бўйича планни ошириб бажардилар. Масалан, сут плани 150 процент, гўшт 105 процент, тухум плани 139 процент бажарилди. Бунда ҳеч шубҳасиз назоратчиларимизнинг ҳиссаси катта.

Беш йилликнинг тўртинчи белгиловчи йилида колхозимиз чорвадорлари Умумиттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб ҳар бош соғин сигирдан соғиб олинадиган сутни кескин кўпайтириш, сутнинг мойлилигини ошириш, бўрдоқига боқиш ишларини янада яхшилаш учун курашмоқдалар. Бунинг учун энг аввало биз ем-хашакдан тежаб-тергаб фойдаланишга аҳамият бермоқдамиз. Ҳамма диққат-эътибор чорва қишловини намунали ўтказишга қаратилмоқда.

О. ШОКИРОВ,
Урта Чирчиқ районидаги «Партия XXII съезди» колхози халқ контроли группасининг раиси.

ҲИССА

Январь ойининг бошлари эди. Ҳали тонг отмай коинот ёришиб кетганди. Чор атроф: кўчалар, чексиз далалар, уйлар оқ чойшаб ёпингандек оппоқ қордан момиқ пўстин ёпинган дарахт навдалари салом бераётгандай ҳар томонга эгилиб турибди. Осмонда қор зарралари ғуж-ғон ўйнайди. Қор доначалари худди гулга келган шўх капалаклардек симёғочдаги лампочка нури остида буралиб, силкиниб ерга интилади.

Тонг саҳарлаб йўлга чиққан Сайдулла ака табиатнинг гўзаллигига мафтун ҳолда из тушмаган йўлдан тез-тез одимлаб бормоқда. У ферма дарвозасидан ичкари кираркан бузоқхонага йўл олди.

Сайдулла аканинг назарида кейинги икки-уч кунда нушхўрд кўпайиб кетаётгандай эди. Бугун кўзига яна ҳам кўпроқ кўриниб кетди. Кечқурун шу кўнгил хижиллик билан уйига қайтди. Калаванинг учини топгандай бўлди. У беда, шоли похол ва емни алоҳида-алоҳида эмас, аралаштириб охурга ташлади. Лекин, бу гал бузоқ нушхўрд чиқармади, ҳисоб.

Кўп ўтмай бу ерга бўрдоқичилик фермаси ҳузуридаги халқ назоратчилари постининг бошлиғи Қурбон Ризаев кириб келди.

— Айни пайтида келдингиз, — гап бошлади Сайдулла ака, рационда белгиланган аралаш озуқани бузоқларга кам-кам аммо тез-тез бериб туриш фойдали бўлаяпти, ўзингиз ҳам бир кўринг...

— Бу ишингизга қойилмаз Сайдулла ака, — деди Қурбон Ризаев, — бузоқларни, бу ердаги саранжом-саришталикни кўриб.

— Қўлдан келганча ҳаракат қилаяпмизда, жавоб берди Сайдулла ака.

Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхози бўрдоқичилик фермаси ҳузурида ташкил этилган халқ назорати пости аъзолари орасида Сайдулла Иноғомов каби жонкуярлар кўп. Улар фермада техникадан, ем-хашакдан унумли фойдаланишни алоҳида назорат қилиб бормоқдалар. Қишловга тайёргарлик даврида айниқса самарали меҳнат қилдилар. Пост аъзоси И. Охуновнинг таклифи билан аралаш озуқалар кечаси-ю кундузи молларга берилмоқда. Қиш даврида ёш бузоқлар учун алоҳида озуқа рациони белгилаб қўйилган.

— Хўжалик бўрдоқичилик фермасидаги халқ назоратчилар пости, — дейди район халқ контроли комитетининг раиси С. Емелин. — Районимиздаги энг яхши постлардан бири. Яқинда чорва фермаларининг қишга тайёргарлиги юзасидан текшириш ўтказдик. Ҳар доимгидек «Ленинизм» колхозида чорва бинолари яхши ремонтдан чиқарилган. Ем-хашак майдалайдиган агрегат тахт, қишга пухта тайёрланилган. Баъзи бир жузъий камчиликларни кўрсатдик. Икки кундан сўнг бир сабаб билан фермага кирсак камчиликларни биз айтгандан ҳам аъло даражада тузатиб қўйишибди. Бу халқ назоратчиларининг хизмати эканлигини кўриб яна ҳам қувондик. Умуман хўжалик чорва фермасининг катта ютуқларида талабчан, меҳнаткаш назоратчиларнинг ҳиссаси катта бўлмоқда.

Бўрдоқибоқарлар тўққизинчи беш йилликнинг учинчи йилида давлатга пландаги 70 тонна ўрнига 72 тонна гўшт сотишди. Бу йил ҳам мўл гўшт етиштириш учун курашаётган чорвадорлар барча резервлардан унумли фойдаланмоқдалар. Улар катта ютуқларни қўлга киритишмоқда. Колхоз аҳли биринчи кварталдаёқ беш йилликнинг тўртинчи — ҳал қилувчи йилининг йиллик гўшт топшириш планини адо этиш ниятида. Гўштга топширилаётган ҳар бир қорамолнинг вазни 385—390 килограммдан кам бўлмаяпти. Шу кунгача давлатга 30 тоннадан ортиқ гўшт топширилди. Бунда халқ назоратчиларининг ҳиссаси катта бўлмоқда.

Б. ПЎЛАТОВ.

ЧИНОЗ. «Қизил Октябрь» колхози сут-товар фермасида ташкил этилган назоратчилар пости аъзолари чорва қишловининг муваффақиятли ўтишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Суратда: район халқ контроли комитетининг раиси (чапдан иккинчи) И. Юсупов ферма сут соғувчилари — халқ назоратчилари билан суҳбатлашмоқда.

А. Абалян фотоси.

БИР ТОВУҚҚА ҲАМ ДОН КЕРАК, ҲАМ СУВ

Бу воқеа бундан уч-тўрт йил илгари рўй берган эди. Ҳисобот-сайлов йиғилишида хўжалигимизда чорвачиликнинг муҳим тармоғи ҳисобланган паррандачилик оқсаб қолаётганлиги қаттиқ танқид қилинди. Ҳар юз товуқдан олинадиган тухум 50—60 тадан ошмаяпти. Харажат кўп-у, маҳсулот оз. Паррандачилик етти хазинанинг бири деймиз-у, нега бу соҳани оёққа турғазиш ҳақида астойдил бош қотирмаймиз!

Бу ўринли танқид биз халқ назоратчиларини ҳам ўйлантириб қўйди. Колхоз раҳбарлари билан маслаҳатлашиб товуқчилик фермасидаги аҳволни, у ердаги ишнинг ташкил қилинишини батафсил ўрганишга, сўнгра ўзимизнинг конкрет таклиф ва мулоҳазаларимизни айтишга аҳд қилдик.

Паррандачилик фермаси ходимларининг гиналари кўп экан.

— Товуқлардан қанча тухум олиняпти, план бажариладими, деб сўрашга устасизлар-ку. Лекин қандай шароитда ишлаётганимиз билан қизиқмайсизлар. Бир товуққа ҳам дон керак, ҳам сув...

Маълум бўлишича, паррандачилик фермаси учун ажратилган жой товуқларга ниҳоятда торлик қилар экан. Бунинг устига хоналар қишга яхшилаб созланмайди, ремонт қилинмайди. Шунинг учун товуқлар куз ва баҳор пайтларда ҳосил берадику, қишга кирганда тухум қилмай қўяди. Бундан ташқари сув камчилик қилиб қолади. Зооветеринария қоидаларига биноан товуқларнинг ёруғда бўлиши ҳам белгиланганидек эмас. Биз назоратчилар ана шу масалаларни ўрганиб колхоз правлениеси ва партия ташкилоти муҳокамасига қўйдик.

Зарур тадбирлар кўрилди. Ферма биноси қайтадан ремонт қилинди. Аралаш ем-хашак озуқа берилабошланди. Сув билан таъминлаш яхшиланди. Натижада товуқларнинг маҳсулдорлиги ортабошлади. Агар 1972 йилда ҳар юз товуқдан 87 тадан тухум олинган бўлса 1973 йилда 157 донадан тухум олдик ва район хўжаликлари ўртасида биринчи ўринларга чиқиб олдик.

Халқ назоратчилари қиш-қировли кунлар бошлангач, ўз ишларини янада жонлантирдилар. Фермада товуқларнинг озуқа билан таъминланиши, ҳисоб-китоб ишларининг йўлга қўйилиши доимий назорат қилиб борилмоқда. Бу соҳада Қорабек Пўлатов, Шин Борис, Ким Антон ва Ҳусанбой Айгашев сингари назоратчиларимиз айниқса яхши иш олиб бормоқдалар.

Биз бу йил паррандачилик фермасидаги мавжуд 2660 та тухум қиладиган товуқнинг ҳар юз бошидан 160 донадан тухум олиш мажбуриятини олганмиз.

Назоратчиларимизнинг диққат-эътибори ана шу юксак мажбуриятнинг бажарилишига қаратилмоқда.

М. МУМБЕКОВ,
Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхози халқ контроли группасининг раиси.

ЧИЛЛАДА ҲАМ ЁЗДАГИДЕК

Мен бир неча йилдан буён сут соғувчилик қилиб келмоқдаман. Дастлабки кезларда ишни яхши эплай олмай анча қийналдим. Лекин, устоз сут соғувчилар ёрдамида кўп нарсаларни ўрганиб олдим. Мени халқ назорати постига аъзо қилиб қўйишди. Бу зиммамга янада катта масъулият юклади. Ахир назоратчи камчиликларга ва нуқсонларга бефарқ қарамаслиги керак, муросасиз бўлиши лозим. Бировнинг камчилигини кўрсатиш учун эса аввало ўзинг меҳнатда ўрнак бўлишинг лозим. Ана шунда сенинг гапингни, маслаҳатингни бошқалар эшитадилар.

Ана шундай пайтда мен уларнинг камчилигини тушунтираман: сигирнинг сути тилида деймиз-у, кўпинча амал қилмаймиз. Ем-хашакни майдалаб едиришда гап кўп. Қиш вақтида айниқса сигирга илиқ сув берилмаса сутини тортиб қўяди.

Биргина мен эмас, фермамизда ташкил қилинган халқ назорати постининг бошқа аъзолари ҳам фидокорона меҳнат қилиб эл бойлигига бойлик қўшмоқдалар. Улар иштирокида молхоналар қишга яхши тайёрланди. Ҳар бош соғин сигирдан кунига 11—12 килограммдан сут соғиб олинмоқда.

Утган йили Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхози сут соғувчиси М. Исҳоқова ташаббусига қўшилиб, ҳар бир сигирдан мўлжалдаги 2404 килограмм ўрнига 3061 килограммдан сут соғиб олгандим. Бу йил 3,5 минг литрга етказишга аҳд қилдим. Ана шу мақсадда қиш кунларида ҳам соғин сигирлардан бир меъёрда сут соғиб олиш учун курашмоқдаман.

К. ИБРОҲИМОВА,
Калинин районидаги «Москва» колхозининг сут соғувчиси, халқ назоратчиси.

ҲАҚЛИ ЭЪТИРОЗЛАР

Совхозда пахтачилик билан бирга чорвачилик ҳам йилдан-йилга ривожланиб бормоқда. Утган йили ҳар бош соғин сигирдан 2830 литрдан сут соғиб олинди. Кўплаб гўшт, тухум етказиб берилди. Совхоз маъмурияти ва партия ташкилоти чорвадорларга ҳам қулай шароит яратиб бериш учун бирмунча тадбирларни амалга оширмоқда. Шу туфайли ҳам чорва қишлови анча дуруст ўтмоқда. Совхознинг азамат меҳнаткашлари беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йилида пахтадан мўл ҳосил олиш билан бирга чорвачиликда янги марраларни эгаллаш учун курашмоқдалар.

Совхознинг қорамолчилик ва чўчқачилик фермасидаги 70 га яқин ишчи ва хизматчининг аксарияти янги типда қурилган уйларда истиқомат қилади. Утган йилнинг охирида яна тўрт чорвадор янги уйга кўчиб кирди. Хонадонларнинг кўпчилиги газлаштирилган, ёқилғи билан таъмин этилган. Чорвадорларга яқин жойда 20 ўринли болалар боғчаси ишлаб турипти.

Совхознинг қўйчилик отарлари Бойовул қишлоғига жойлашган. Отарлардаги чўпон оилалари ҳам кўмир, газ, иссиқ кийим, керакли озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъмин этиляпти.

Лекин, чорвадорларга маданий-маиший шароит яратиб беришда жиддий нуқсонлар ҳам йўқ эмас. Қорамолчилик фермасидаги қизил бурчак хонаси иситилмайди. Шу туфайли ҳам бу ерга чорвадорлар камдан-кам келадилар. Газета ва журналлар ўз вақтида етказиб берилмаяпти. Айрим молбоқарлар иссиқ кийимлар билан тўла таъминланмаган. Кўчма автолавкалар келиб турмайди. Шу туфайли ҳам чорвадорлар зарур буюмлар рўзғор буюмларини харид қилиш учун узоқ масофага қатнашга мажбур бўлмоқдалар.

Уйлаймизки, 1-«Пискент» совхози халқ назоратчилари томонидан аниқланган бу камчиликларнинг келиб чиқиш сабабларини совхоз маъмурияти, район алоқа бўлими ва савдо ходимлари пухта таҳлил қилиб, зарур чора-тадбирларни амалга оширадилар.

Ш. СУЛТОНОВ,
область халқ контроли комитетининг инспектори.

РАССОМ ФЕРМАДА

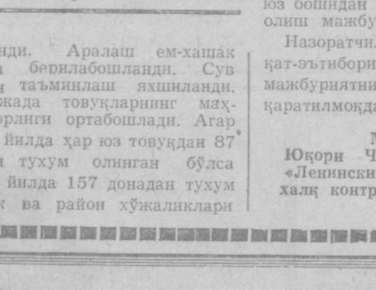

✦ ФЕРМА МУДИРИ: — Аралаш озуқамиз бўлмаса нима қилай, бор хашакни нушхўрдга чиқармай еявермайсанларми!

✦ Мудир ака, андак сабр қилинг, қўлимизни иситиб олайлик!

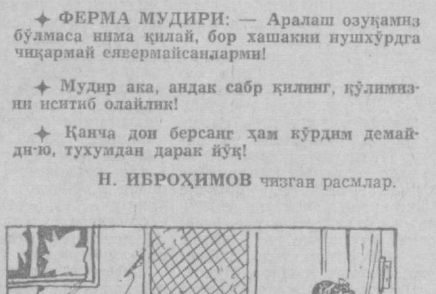

✦ Қанча дон берсанг ҳам кўрдим демайди-ю, тухумдан дарак йўқ!

Н. ИБРОҲИМОВ чизган расмлар.

ТЎЙИМЛИ ОЗУҚА

Давлат азот саноати институтининг Чирчиқ филиали коллективи Тожикистон чорвачилик институти олимлари билан ҳамкорликда йирик шохли қорамоллар рационига қўшиб бериладиган минерал озуқа самарадорлигини икки йил давомида синчковлик билан кузатиб бордилар. Тажриба шуни кўрсатдики, озиқ-овқатга қўшиб бериладиган 1 центнер кальций полифосфати қорамоллар вазнини ошириб одатдагидан кўра 340—360 сўмлик кўп гўшт маҳсулоти етиштириш имконини беради. Шунингдек, рационларга қўшимча минерал озуқалар қўшиш натижасида гўшт маҳсулотларининг калорияси 7 процентга ошади.

В. СЕРОВ.

Н. Қорабоева Калинин районидаги генерал Собир Раҳимов номли колхознинг илғор сут соғувчисидир. У бу йил ҳар бир сигирдан 2700 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилди. Суратда: Н. Қорабоева.

А. Тўраев фотоси.

МАШЪАЛ ХЎЖАЛИКДА

КПСС Марказий Комитетининг партияга ва совет халқига Мурожаатида шундай сатрлар бор: «КПСС Марказий Комитети шунга аминдирки, бизнинг шонли колхозчи деҳқонларимиз, совхозларнинг ходимлари, қишлоқ хўжалиги мутахассислари эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлайдилар ва 1974 йилда мўл ҳосил олиб, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириб Ватанимизни қувонтирадилар. Ҳар гектар ердан, ҳар бир машинадан, мол озуқасининг ҳар бир центнеридан, ўғитнинг ҳар бир тоннасидан энг самарали фойдаланадилар. Қишлоқ хўжалигини янада интенсивлаштириш ва унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш йўлида ишчилар синфи билан биргаликда олға қараб янги қадам қўядилар».

Колхозчи деҳқонларнинг меҳнатига, маҳсулот етиштириш йўлидаги тажриба ва билимига билдирилган бу ишонч пахтакорлар, чорвадор ва қишлоқ хўжалик мутахассисларини янги зафарлар сари руҳлантирмоқда. Қуйи Чирчиқ меҳнатчилари ҳам Мурожаатни ҳар тарафлама ўрганиб чиқдилар. Улар беш йилликнинг белгиловчи йилида янада ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилиб, Ватанимизга кўплаб «оқ олтин» ва чорва маҳсулотлари етказиб беришга қарор қилишди. Хўжаликдаги ҳар бир ишчи, механизатор ва пахтакор, чорвадор ва пиллакор зиммасига оширилган мажбурият олди.

Пахта ҳосилдорлигини йилдан-йилга ошириш, қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш йўлида астойдил меҳнат қилаётган «ЎзССР беш йиллиги» совхози ишчилари ўтган йили катта зафарни қўлга киритдилар. Давлатга 12 минг 700 тонна ўрнига 16 минг тоннадан ортиқ дурдона етказиб берилди. Ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилдорлик 40 центнердан ошди.

Пахтачиликни комплекс механизациялаш хўжаликка катта самара бермоқда. Бу ерда механизацияни пухта биладиган тажрибали механизаторлар бор. СССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Энвер Алиев амалга ошираётган иш барчани қувонтирмоқда. У бошлиқ звено коллективи биринчи бўлиб, эллик центнерчилар ҳаракатини бошлаб берди, техникани самарали ишлатиш, ердан унумли фойдаланиш тажрибасини кенг ёйди.

Совхозда пахтачиликда донг таратган ажойиб деҳқонлар бор. Улар қўли билан йил сайин экин майдонлари олтин хазинага айланмоқда. Исмоил Эбасан бошлиқ бригада ўтган йили юқори кўрсаткичларга эришди. Улар 196 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 44 центнердан ошириб ҳосил кўтарди. Давлатга 865 тоннадан ортиқ «оқ олтин» топширилди. Неъматулла Охунжонов, Холхўжа Азизхўжаев, Қирғизбой Рустамов, Ридван Девлетов каби моҳир пахтакорлар бошчилик қилаётган бригадаларда ҳосилдорлик гектар бошига 40—45 центнерга тўғри келди.

Бу хўжаликда пахта йиғим-терими даврида пўлат агрегатларини унумли ишлатиб, кўплаб «оқ олтин» терган азамат механизаторлар кўп. 200 тоннага яқин пахта терган Мустафо Зибек, 150—160 тоннадан ошириб пахта терган Ғани Бекматов, Икром Азизхўжаев, Абдурашид Орзиқулов, Мамед Ориф каби механизаторлар бутун куч-ғайратини элимиз бойлиги бўлган пахтани кўпайтиришга сафарбар этмоқда.

Хўжаликда пахтачилик билан бир қаторда чорвачилик ҳам тобора ривожлантирилмоқда. Моллар маҳсулдорлигини оширишга алоҳида эътибор берилаяпти. Ўтган йили хўжалик давлатга пландаги 1350 тонна ўрнига 1800 тоннадан ортиқ серқаймоқ сут топширди. 272 тонна ўрнига 335 тоннадан ортиқ гўшт етказиб берилди. Хўжалик сут-товар фермасида ўз касбининг усталари бўлган моҳир сут соғувчилар йилдан-йилга моллар парваришини яхшилаб, кўплаб сут соғиб олишга эришмоқда.

Ғани Майнур сут-товар фермасининг машъал ходимларидан ҳисобланади. У ўзига қарашли 24 соғин сигирнинг ҳар биридан салкам 3500 килограммдан, Р. Шелкова, Р. Боймуҳамедова, О. Соколова каби моҳир соғувчилар 3000—3300 килограммдан сут соғиб олдилар.

Хўжаликда қишловга алоҳида тайёргарлик кўрилди. Моллар учун ем-хашак базаси яратилди. Тўйимли озуқа ҳисобланган лавлаги, арпа, силос ҳар йилгидан кўп жамғарилди. Қиш чилласида молларни тўйимли озуқалар билан боқишга алоҳида эътибор берилмоқда.

Ферма коллективи бу йил янада улкан мажбурият олди. Давлатга планда белгиланган 1200 тонна ўрнига 1500 тоннадан ортиқ серқаймоқ сут топширишга қарор қилинди. Ҳозирги кунда ана шу юксак мажбурият асосида иш юритилмоқда.

— Пахтачилик ва чорвачиликда юксак муваффақиятларга эришаётган меҳнатчиларимиз белгиловчи йилда зиммаларига янада юксак мажбурият олди,— дейди совхоз директори Жўра ака Хоназаров. —Бу йил давлатга 12 минг 800 тонна ўрнига 16 минг тоннадан ортиқ пахта етказиб берилади. Ҳосилдорликни кўтариш, қишлоқ хўжалигини янада интенсивлаштириш йўлида янги тадбирлар амалга оширилади.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «1974 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун қишлоқ хўжалик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарорини совхоз ишчи ва меҳнатчилари қизғин кутиб олди. Улар социалистик мусобақани янада авж олдириб, зиммаларига олган мажбуриятларини ошириб бажаришга аҳд қилдилар.

З. МУҲАММАДЖОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

„СИЗЛАРГА ҲАВАСИМ КЕЛАДИ“

33 ЙИЛЛИК АЙРИЛИҚДАН СЎНГ

ТИИИМСХ ўқув хўжалигининг Калинин участкаси. Бу ерда Мусаддин Асфандеров йигирмадан ортиқ хонадондаги қариндош уруғлари билан бирга истиқомат қилади. Қишлоқ аҳли ўқув хўжалигида пахтадан мўл ҳосил етиштириш ишида жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқда. 38 ёшли Мусаддин ўқув хўжалигининг энг меҳнатсевар, илғор ва обрўли шоферларидан бири.

Қаҳратон қиш. Ҳаммаёқ қалин қор билан қопланган. Совуқ бўлишига қарамай қишлоқ кўчаларида болаларнинг шўх кулгилари аримайди. Хонадонларда эса хушчақчақлик, хурсандчилик ҳукмрон. Қишлоқнинг ёшу-қариси узоқ Туркиянинг Измир шаҳридан келган меҳмон билан учрашаётганларидан мамнундирлар.

Мусаддиннинг хонадони тўйхонага айланган. Чўнки 33 йиллик айрилиқдан сўнг ота-ўғил дийдор кўришди. Бу ердан олис яқиндаги қариндошларнинг қадами аримайди.

Бошқа оилалар каби Мусаддиннинг оиласи ҳам фаровон турмуш кечираётир. Рўзғор жиҳозлари етарли, дастурхони эса доим тўкин. Фарзандлари мактабда ўқиб билим асосларини қунт билан ўрганишапти.

Туркиялик меҳмон — Асфендер Чепек суҳбатда қуйидагиларни бизга ҳикоя қилиб берди:

— Совет ҳокимияти йилларида бошқа иттифоқдош республикалар қатори Ўзбекистон ҳам гуллаб-яшнабди. Мисли кўрилмаган даражада тараққий этибди. Меҳнаткашларнинг турмуш даражаси, маданияти беҳад юксалибди. Советлар мамлакатида содир бўлаётган улкан ўзгаришларни Туркияда яшаб турган вақтимда хаёлан тасаввур қилардим.

Мана, бир ярим ойдирки, қариндошларимникида меҳмон бўлиб турибман. Ўрта Чирчиқ райони марказида, Ўзбекистон пойтахти Тошкентда бўлиб кўпгина жойларни томоша қилдим. Ишчилар, колхозчилар турмушини, меҳнатини, қишлоқ ва шаҳарлар қиёфасини ўз кўзим билан кўриб, ҳақиқий аҳвол ўйлаганимдан ҳам ўн чандон яхши эканлигини ҳис қилдим.

Ҳақиқатан ҳам Ўзбекистонни қуёш ўлкаси, ноз-неъмат хазинаси, деса бўлади. Экин ерларининг саҳийлигини, унумдорлигини айтмайсизми? Бу ерда деҳқончилик қанчалик юксалганини ҳар бир хонадонда, ҳатто қаҳратон қиш кунларида мавжуд бўлган тўкин-сочин дастурхон, турли-туман мева-чевалар яққол кўрсатиб турибди. Унумдор ерларда «оқ олтин»дан ва бошқа экинлардан мўл маҳсулот етиштираётган, ўз меҳнатининг самарасидан тўла баҳраманд бўлаётган деҳқонлар чиндан ҳам бахтли!

Биздачи? Бизда қишлоқларда меҳнаткаш халқ ўз меҳнати самарасидан, қувончидан маҳрум. Тинмай ишлашига қарамай, турмуши жуда оғир. Иш қидириб, ишсизликдан тинкаси қуриган кишилар сон-саноқсиз. Ана шуларни эслаб кўпмиллатли совет оиласида ҳалол меҳнати билан обрў-эътибор топаётган, бахтли турмуш завқини сураётган туғишган акам Шомаматга, ўғлим Мусаддинга чексиз ҳавасим келди.

Советлар диёрида меҳнаткашлар ҳамма қулайлик ва имтиёзлардан баҳраманд. Мактабларда болалар бепул ўқитилади, беморларга бепул медицина хизмати кўрсатилади. Туркияда эса беморни даволаш учун катта пул сарфлаш керак.

Совет Иттифоқи жаҳондаги тинчликсевар халқларнинг диққат-эътиборини ҳамиша ўзига тортиб келяпти. Айниқса, бир вақтлар англашмовчилик натижасида ўтиб кетиб, ҳозир Туркияда истиқомат қилаётганлар СССРга катта умид ва ишонч билан қарашади. Измирда ҳар йили ташкил этилаётган чет эл виставкаларининг орасида ҳар сафар совет виставкаси жуда катта қизиқиш уйғотади. Минглаб ҳамшаҳарларим уни бориб кўриб, Совет Иттифоқида бўлаётган ўзгариш ва улкан ютуқларни билиб олишга интиладилар.

Қисқа вақт ичида ўғлим орқали кўпгина қариндошларим билан дийдор кўришиш бахтига муяссар бўлдим. Айниқса, жажжи невараларимнинг шўх кулгиси, эркаланиши, бахтиёр чеҳраси, қариндошларим юзларидаги хурсандчилик ифодаларини хотирамда муҳрдек сақланиб қолади.

М. ОТАҚУЛОВ,
О. ПЕПЕНОВ.
«Машъал» газетаси ходимлари.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ОЗОДЛИК ОРОЛИ ОЛҚИШЛАМОҚДА

Америка қитъасида биринчи бўлиб социализм машъалини ёққан социалистик Кубанинг шаҳар ва қишлоқлари бугун байрам либосида. Ҳар бир кубалик КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг визитидан мамнун. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Кубага келиши ҳар икки давлат ўртасидаги муносабатларни янада мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга хизмат қилиши табиий. Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба республикаси Революцион ҳукуматининг Бош министри Фидель Кастро Русь ҳам совет телевидениеси мухбири билан яқинда қилган суҳбатида буни алоҳида таъкидлади.

Куба давлатининг бошлиғи айтганидек, социалистик Куба ўз революцияси ғалабасининг ўн беш йиллик даврида мисли кўрилмаган муваффақиятларни қўлга киритди. Бу ютуқларда Совет давлатининг ҳиссаси алоҳида сезилиб турипти.

Озодлик оролида социализм қурилиши билан экономика ва маданиятдаги қолоқлик аста-секин барҳам топа бошлади. Илгарилари мамлакатда бир миллиондан ортиқ саводсиз киши бор эди. 6 ёшдан 12 ёшгача бўлган 600 мингдан зиёдроқ бола мактабда таълим олиш имкониятларидан мутлақо маҳрум этди. Аҳолининг фақатгина 2,5 проценти ўрта маълумотли эди, холос. Революцион Куба мана шундай оғир шароитда маданий қурилишни амалга оширишга киришди.

1961 йилда мамлакатда оммавий саводсизликни тугатиш учун кескин кураш бошланди. Революция хусусий мактабларнинг ҳаммасига хотима бериб, ягона халқ маорифини вужудга келтирди. Ҳозир 4 ёшдан 6 ёшгача бўлган болалар мактабгача таълимга, 6 ёшдан 12 ёшгача бўлганлар бошланғич таълимга, 12 ёшдан 16 ёшгача бўлганлар тўлиқсиз ўрта таълимга, 16 ёшдан 19 ёшгача бўлганлар эса тўлиқ ўрта ва ўрта махсус таълимга жалб этилгандирлар.

Революциядан олдин бирорта ҳам халқ маорифи мактабларига эга бўлмаган Кубада ўтган 1972—1973 ўқув йилида 38 мингдан ортиқ мактаб фаолият кўрсатди. Уларда 2 миллион 611 мингдан ортиқ ўқувчи таълим олди. 130 мингдан ортиқ ўқитувчи ёш авлодга билим бермоқда. Катта ёшдаги 400 мингдан ортиқ кубалик ҳам ўтган ўқув йилида халқ маорифи системасида таълим олди.

Совет Иттифоқи кўрсатаётган беғараз ёрдам туфайли Куба республикаси ҳар томонлама ривожланмоқда. Агар Совет Иттифоқи бўлмаганида эди, деган эди Фидель Кастро, империалистлар бизнинг мамлакатимизга қуролли ҳужум бошлаш учун иккиланиб ўтирмас эдилар. Совет Иттифоқининг ва барча социалистик лагерь мамлакатларининг қудратли кучигина бизнинг мамлактимизни империалистик агрессия хуружидан сақлаб қолди.

Дўстлар ёрдами билан ўз экономикасини тиклаб олган Куба 1972 йилда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлиб кирди. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлиб кирган мамлакатлар ёрдами билан Кубада никель ишлаб чиқаришнинг прогрессив технологияси ишлаб чиқилмоқда. Бу планнинг амалга оширилиши биринчи навбатда мамлакатнинг никелга бўлган эҳтиёжларини тўла қондирса, иккинчидан Куба чет мамлакатларга ҳам никель экспорт қилиш имконига эга бўлади. Бундан ташқари, мамлакатда қоғоз ишлаб чиқаришни ривожлантириш учун шакарқамиш чиқиндиларини қайта ишлаш корхоналари қуришга тайёргарлик кўрилмоқда.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Кубага визити ҳар иккала мамлакат ўртасидаги бундай иқтисодий-сиёсий ва маданий алоқаларнинг тобора ривожлантиришда, Кубанинг халқаро доирадаги нуфузини янада оширишда алоҳида босқич бўлади. Шу боисдан ҳам Озодлик оролининг меҳнат аҳли Л. И. Брежневнинг бу сафарини чин юракдан олқишламоқда.

Эркин ЮНУСОВ,
фалсафа фанлари кандидати.

ЯНГИ ЗАВОД

ДЕҲЛИ, 28 январь. (ТАСС). Орисса штатидаги Талчер деган жойда барпо этилаётган ва Ҳиндистонда энг йирик бўлган азотли ўғитлар ишлаб чиқарувчи завод қурилиши тугай деб қолди. Ҳар йили 500 минг тонна мочевина ишлаб чиқарадиган бу корхона 1975 йилда ишга туширилади.

Талчердаги завод Орисса штатидаги деҳқон хўжаликларини минерал ўғитлар билан таъминлашда муҳим роль ўйнаши лозим.

МИЛЛИЙ ОЗОДЛИК ҲАРАКАТИНИНГ ҒАЛАБАСИ

ҚОҲИРА, 28 январь. (ТАСС). Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги битим имзоланган куннинг бир йиллиги муносабати билан Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти бу ерда тарқатган расмий баёнотида бундай дейилади». «Вьетнамга бағишланган Париж битими қаҳрамон Вьетнам халқининг ўз мамлакати миллий мустақиллиги ва озодлиги учун курашида эришган жуда катта муваффақиятидир».

Бу битим, деб таъкидланади Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг баёнотида, айни вақтда тинчлик ва адолат учун курашаётган жаҳондаги барча халқларнинг ғалабаси, бутун миллий-озодлик ҳаракатининг ғалабасидир.

КАТТА ФОЙДА

ДЕҲЛИ, 28 январь. (ТАСС). Бу молия йилида Ҳиндистон давлат секторига қарашли саноат корхоналари муваффақият билан ишламоқда. Ҳиндистон марказий ҳукуматининг оғир саноат министри Т. А. Пан бундай деди: 1973 йилнинг апрелида бошланган шу йил молия йилининг тўққиз ой мобайнида бу секторга қарашли 14 саноат корхонаси 2 миллиард 550 миллион рупиялик маҳсулот ишлаб чиқарди. Маҳсулотни реализация қилишдан олинган фойда 130 миллион рупияга етди. Ҳолбуки, ўтган йили бу корхоналар зарар келтирар эди.

МАР ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ДЕКРЕТИ

ҚОҲИРА, 28 январь. (ТАСС). Мисрнинг собиқ ҳарбий министри Муҳаммад Фавзийнинг, ҳарбий ҳаво кучларининг собиқ қўмондони Сидқий Маҳмудни, собиқ ички ишлар министри Аббос Радванни, мамлакат ҳаво ҳужумидан мудофаа собиқ раҳбари Исмоил Лабибни ва ҳарбий ҳаво кучларининг офицери Таҳсин Закини афв этиш ва турмадан озод қилиш тўғрисида Миср Араб Республикаси президенти А. Садатнинг декрети шу ерда эълон қилинди. Булар 1968—1971 йилларда турли муддатга қамоқ жазосига ҳукм қилинган эдилар.

СУВ ТАНҚИС

НАЙРОБИ, 28 январь. (ТАСС). Найроби шаҳар маъмурлари Кения пойтахти аҳолисига мурожаат қилиб, уларни сувни тежашга даъват этди. Боғларни суғориш автомашиналарни ювиш ва шу кабилар учун сувдан фойдаланиш тақиқланди. Бу қарорни бузган кишиларга катта жарима солинади. Сўнгги бир неча ой мобайнида ёғингарчилик бўлмаганидан Найробини сув билан таъминлаб турувчи сув омборида сувнинг ниҳоятда камайиб кетганлиги сабабли ана шу чоралар кўрилди.

Кениянинг бир қанча бошқа районларида ҳам сувни тежаш учун ана шундай қаттиқ чоралар кўрилди.

НАРХ-НАВО ОШМОҚДА

НЬЮ-ИОРК, 28 январь. (ТАСС). Исроилдан хабар беришларича, озиқ-овқат маҳсулотларининг нарҳи яна анча оширилганлиги бу ерда эълон қилинган. Нон, сут, тухум, қанд-шакар сингари маҳсулотлар 50 процентдан кўпроқ қимматлашди. Жамоат транспортидаги кира ҳақи ҳам кўтарилди.

Маълумки, бундан сал аввал Исроилда ёқилғи нархи, шунингдек электр энергиясидан фойдаланиш тарифлари ҳам оширилган эди.

ТЕРРОРЧИЛАРНИНГ БОШЛИҒИ ЎЛДИ

НИКОЗИЯ, 28 январь. Бу ерда маълум бўлишича, кеча Кипрда террорчилар яширин ташкилотининг бошлиғи Гривас вафот этган.

Истеъфога чиққан грек генерали Гривас Энозис (Кипрни Грецияга қўшишни)ни ёқлаб чиққан эди. У 1971 йилнинг сентябрида яширин равишда оролга келиб, ўзи ташкил этган террорчиларнинг ҳукуматга қарши «Эока-Б» ташкилотига бошчилик қилиб келарди.

БАРЧА ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

СОФИЯ. Болгарияда қишлоқ хўжалиги маҳсулоти ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми 1974 йилда 4,6 процент, озиқ-овқат саноатида эса 7,1 процент кўпаяди, деди Болгария Халқ Республикаси деҳқончилик ва озиқ-овқат саноати министри Г. Кристев матбуот конференциясида.

●

БУХАРЕСТ. Румыния кўмир ҳавзаси карьерларидан бирида янги қудратли «Гигант» экскаваторини монтаж қилиш ва технологик синовдан ўтказиш тугади. Экскаватор бир соатда 2400 куб метр кўмир қазиб чиқариш қувватига эга.

●

РИМ. Италия коммунистик партияси секретариатининг хабарига кўра, ҳозирги вақтда 1.323.339 коммунист 1974 йил нусхасидаги партия билети олган. Йил бошидан бери Италия коммунистик партияси сафларига 75 мингдан ортиқ киши аъзо бўлиб кирди.

●

БАҒДОД. Ироқнинг шимолида қорнинг қалинлиги 3 метрга етди. Тўрт кун тўхтовсиз қор ёғиши натижасида барча йўлларда ҳаракат тўхтаб қолди. Телефон алоқаси ва электр узатиш линияси ишдан чиқди.

●

КАРОЧИ. Покистон бош министри З. А. Бхутто Синд вилоятида қуриладиган бўлажак маданий ва туристик марказ «Бхитшахни ривожлантириш комплекси» пойдеворига биринчи ғишт қўйди. Ҳайдаробод шаҳридан 55 километр нарида жойлашган Бхитшах аҳоли пункти машҳур покистонлик Абдулла Латифнинг мавзолейи шу ерда жойлашганлиги билан машҳур.

●

ЛУСАКА. Иоганнесбургдан олинган хабарларга кўра, бу ерда 1 февралдан бошлаб Жанубий Африка республикасида чиқадиган кўпчилик кундалик газеталар нархининг бир соңи 7 процентгача қимматлашуви эълон қилинган.

(ТАСС, 28 январь).

СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАРДА

КАРЛ МАРКС ҲАҚИДА ФИЛЬМ

БЕЛГРАД. Новосадскдаги «Неоплата» киностудиясининг бир гуруҳ ижодий ходимлари Радомир Суботич раҳбарлигида Ғарбий Европа шаҳарлари бўйлаб сафарда бўлиб, Карл Маркснинг ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ бўлган ҳужжатли фильмни суратга олди.

— Аввал биз бир қисмли фильм яратишни планлаштирган эдик,— дейди Радомир Суботич.—Фильмни суратга олиш жараёнида тўпланган материалларни ҳисобга олиб кўрсак, илмий коммунизм асосчиси тўғрисида тўла метражли кино яратишга етадиган материал тўпланибди. Шундай қилиб, «Трир—Маркснинг ёшлик шаҳри» деган лентани чиқариш ғояси туғилди.

Новосадск кинематографчилари Фридрих Энгельснинг ҳаёти ва революцион фаолияти тўғрисида ҳам янги фильм яратишга имкон берувчи бир қанча кадрларни суратга олдилар.

ҲАМКОРЛИК

УЛАН-БАТОР. Монголияда озуқа ишлаб чиқариш 1975 йилда 1971 йилдагига қараганда 1,4 баравар кўпаяди. Совет Иттифоқининг ёрдами билан беш йилликнинг биринчи уч йилида МХРда саккизта аралаш озуқа заводи ва цехи ҳамда учта озуқа тайёрлаб берадиган механизациялашган хўжалик қуриб берилди.

Совет Иттифоқининг молиявий-иқтисодий ёрдамида Эрдэсатда замонавий комплекслашган озуқа хўжалиги ҳам барпо этилди. Бу ерда йилига 11 минг тонна ғаллани ишлаб берадиган аралаш озуқа комбинати, 120 тракторни ремонт қиладиган устахона, 2400 тонна ғаллани сиғдирадиган омбор, электростанция ишлаб турибди, уй-жой-маиший комплекси ишга туширилди.

(АПН).

БРЮССЕЛДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ АХБОРОТИ

БРЮССЕЛЬ, 29 январь. (ТАСС). Европадаги капиталистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари конференцияси қатнашчиларининг эълон қилган ахборотида айтиладики, улар қардошлик ва интернационал бирдамлик руҳида ўтган чуқур ва эркин мунозара натижасида умумий сиёсий баёнот қабул қилиб, уни маъқуллаганлар. Ғарбий Европада энергетика танқислиги тўғрисида резолюция, шунингдек Вьетнам ва Чили халқини қўллаб-қувватлаш хусусида баёнотлар қабул қилинган.

Ахборотда айтиладики, конференция ғарбий Европа коммунистик ва ишчи партиялари ҳамкорлигини доимо мустаҳкамлаш ва улар биргалашиб олиб бораётган кураш йўлида муҳим бир босқич, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати бирлигига қўшилган ҳисса дир.

Конференцияда, дейилади ахборотда, Австрия, Бельгия, Буюк-Британия, Греция, Дания, Ғарбий Берлин, Ирландия, Испания, Италия, Кипр, Люксембург, Португалия, Сан-Марино, Туркия, ГФР, Финляндия, Франция, Швейцария ва Швеция коммунистик ҳамда ишчи партиялари қатнашдилар. Нидерландия коммунистик партиясидан эса кузатувчи келди.

24 СОАТЛИК ЁҒИН

ТРИПОЛИ. 29 январь. (ТАСС). Ливиянинг жанубида Куфра воҳасининг аҳолиси 1948 йилдан бери бунақанги жалани кўргани йўқ. Ёғин 24 соатдан ошиқ давом этди —Ливия Араб Республикасининг жанубий кенгликларида ғайри одатий ҳодиса юз берди. Ёғин чўл районларини сувга бостирди. Куфрадаги уй-жой фондига ва унга ёндош областларга катта моддий зарар етказилди — дастлабки маълумотларга кўра, Куфрада 600 тача уй вайрон бўлган, неча юзлаб кишилар бошпанасиз қолган.

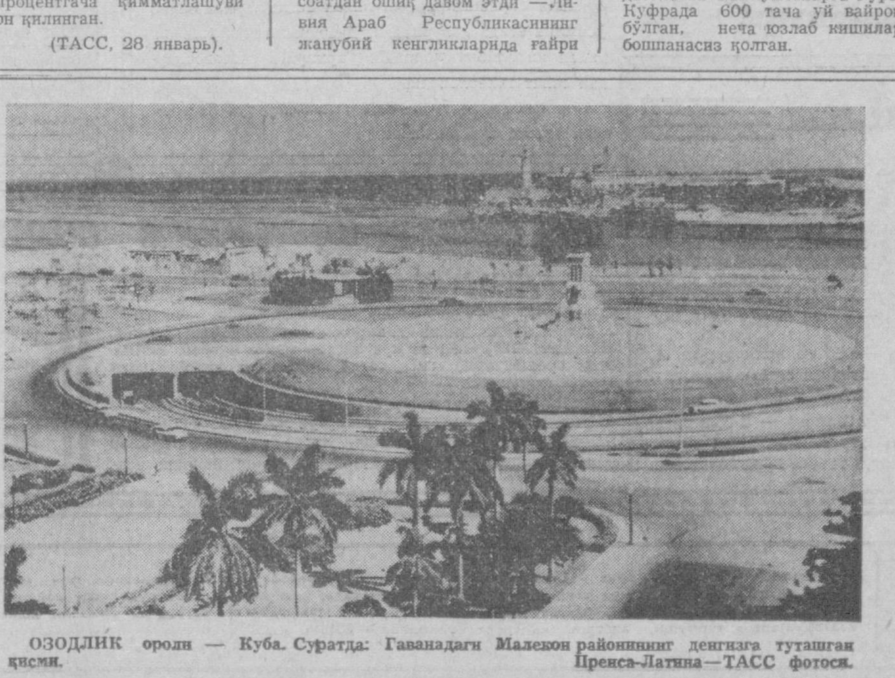

ОЗОДЛИК ороли — Куба. Суратда: Гаванадаги Малекон районининг денгизга туташган қисми.
Пренса-Латина—ТАСС фотоси.

Ўрта Чирчиқ районидаги музика билим юрти ўқувчилари Ўзбекистон ССР ва Ўзкомпартия ташкил топганлигининг 50 йиллигига бағишлаб қатор қизиқарли номерлар тайёрлашди. Улар репертуарига ўзбек композиторлари ҳамда чет эл классикларининг асарлари киритилган. Суратда: ёш музикачи Насиба Ҳошимова.

Г. Пун фотоси. (ЎзТАГ).

ПРОКУРОР ИШИДАН УЧ ЛАВҲА

Бўстонлиқ район прокурори Рустам Қурбонов яқинда олтмиш ёшга тўлди. Меҳнат фаолиятини комсомол ишидан бошлаган, сўнгра эса мактабларда ишлаган Р. Қурбонов 1941 йилда Тошкент юридик институтини муваффақиятли тугаллагач, аввал Самарқанд районида, кейин улуғ Ватан урушининг дастлабки йилларидан бошлаб то 1944 йилгача ҳарбий қисмларда прокурор ўринбосари бўлиб хизмат қилди.

Рустам Қурбонов Тошкент шаҳар ва области районларида прокурор бўлиб ишлаган йилларида совет қонунчилигини одилона ҳимоя қилгани, партия ва совет ташкилотлари томонидан берилган жамоат топшириқларини сидқидилдан бажаргани учун бугунги кунда унинг кўксини орден ва медаллар безаб турибди.

Ўз соҳасида шогирд тарбиялаб етиштириш ва шу шогирдларнинг униб ўсгани, эришган муваффақиятларини кўриб қувониш инсон қалбини ардоқлайди. Рустам ака ҳам шу лаззатли онларни тотиб қувонаётганлардан.

Қурбоновлар оиласи ўқимишли, билимдон оила. Ўғли — Учқун ота изидан кетди, — у юридик ходим. Қизлари Фаридахон — олий маълумотли врач, Бахтиёр — ҳисобчи, Ўткир ва Дамира — студент, Ҳасан-Ҳусан ўқувчи... Рафиқалари Жўрахон ая меҳрибон оналар сингари ўғил-қизлари, невара-чеваралари тарбияси билан банд.

Яқинда республика юридик жамоатчилигининг кекса ва ҳурматли ходими Рустам Қурбонов ҳузурида бўлиб, у билан суҳбатлашдик. У совет қонунчилиги, жиноят изларини топиш, унга қарши кураш, жиноятнинг олдини олиш йўллари, усуллари ва шуларга ўхшаш ишлар тўғрисида гапириб берди.

Шулардан учтасини, ҳурматли газетхон, сизнинг эътиборингизга ҳавола қиламиз.

ЎКТАМ ВА УНИНГ ШЕРИКЛАРИ

— Қалай ишлар, Ўктамбой, — ҳол-аҳвол сўраган бўлди ўрта ёшли қўшниси. — Анчадан бери кўришмаймиз, тинчликми?

— Зўр, воҳ мана бундоқ, биласизку, бизни, — ширакайф Ўктам кўкрак кериб, мақтаниб қўйди.

— Машина минмай қўйдинг, бузуқми, дейман...

— Нега машина минарканман? Эшитганингиз йўқми, биз ҳам юқорига кўтарилдик. Таъминот ишлари бўйича инженерман ҳозир...

— Ҳа, ҳа шундоқ дегин, оббо сен-ей...

— Шунақа, қўшни, пичоғимиз, яъни масалан, мой устида..

— Эҳтиёт бўл, — мой кесаман деб, яна қўлингни кесиб олма..

— Пичоқ ушлашни эгаллаган қўл нимани кесишни билади, тушунарлими?

Ўктам Усмонов қўшниси нимага шама қилаётганини, унинг огоҳлантириш, ҳалолликка чақириш тўғрисидаги сўзини ўзича ғаразгўйликка йўйиб, терс жавоб берганича чайқалиб, уйига кириб кетди.

У автобаза директорининг эҳтиёт қисмлар олинадиган ҳужжатларга имзо чекиш ҳуқуқини бериб қўйганлигидан фойдаланиб, ана шу ишончни суиистеъмол қилиб қалбаки ҳужжатлар тузиб, мол олишни авжига чиқариб юборди. Бугунги ўмаргани эртага озга ўхшаб туюлди, кейин бу хатти-ҳаракат «газак» олиб кетаверди. Чўнтаги мўмай пул билан қаппайган сари гап-сўзи ҳам ўзгариб қолди. Одамлар билан баланддан туриб сўзлашадиган, ўзидан каттани ҳам сенсирайдиган, маишат деса «томдан ташлаш»га одатланди.

Қизиқ, Бўстонлиқдаги 125-автобазанинг таъминот ишлари бўйича инженери Ўктам Усмонов мол олиш тўғрисида қанақа ҳужжат келтирмасин, «Ўзавтотранссна6» бошқармаси ва бўлимларида ҳамма вақт монесиз истаган нарсасини, истаганича миқдорда олиб кетаверган. Ваҳоланки, у олган молларни базага тўлалигича олиб келтирмаган. Етиб келган моллар эса яримёрти қилиниб, акт ёзилган-да омбор мудири А. Д. Ливонкинага ўтказилаверган.

Қалбаки счётлар сони кунсайин, ҳафта сайин кўпаяверди. У бора-бора 127 тага етди. Ўмарилган пул 18173 сўмдан ошиб кетди. «Ташхозрасчёт» базаси омборларидан 120 та сохта счёт билан 17090 сўмлик мол ўмарилган. Яна ажабланадиган жойи шундаки, Ўктам Усмонов қалбаки ҳужжат билан қаерга борса, ҳеч қанақа тўсиққа дуч келмаган. Айрим ташкилотлар эса муҳтож бўлганлари ҳолда ҳам, олишга рухсатлари бўлса ҳам, тегишли эҳтиёт қисмларни ола билмаганлар.

Автобазада тафтиш ўтказилган пайтда асосий айбдор Ўктам Усмонов эканлиги аниқланди. У зудлик билан ҳибсга олинди.

Прокурор олдида қатор савол кўндаланг бўлиб, унга тинчлик бермасди. Хўш, Усмонов, ҳужжатларни қанақа қилиб расмийлаштирган? Кимлар билан жиноий алоқада бўлган? Турмуш-турмуши ҳаёт кечириш ҳолати қандай?

Рустам Қурбонов фурсат топиб, Ўктам Усмонов уйига келади. Турмуш-турмуши билан танишади, қўни-қўшнилари билан гаплашади.

— Э, уми, оила, рўзғорга яхши қарамасди, ичиб, маишат қилса, шунга хурсанд, эди. Ҳаром-хариш билан топилган пул вафо қилмас экан, охири тешиб чиқди, — дейишарди.

Демак, у бу пулларни ёлғиз ўзи эмас, кўпчилик бўлиб ҳазм қилган. Унинг шерикларини топиш керак. Прокурор шундай қарорга келди ва ишни шу йўлдан олиб борди. Ҳамтовоқлар аста-секин тизилиб қўлга олинаверди.

Виталий Деменко шу базада шофер бўлиб ишлаб юрган пайтида эҳтиёт қисмлар ва турли-туман буюмларни олиб келаётганда Ў. Усмонов билан уларни пуллашда иштирок этган, бундан ўзи ҳам манфаат кўрганлиги учун сирни яшириб келаверган.

Анна Ливанкина — омбор мудири. У Усмонов олиб келган молларни номма-ном санаб олмаган, пули кўрсатилган ҳолда қабул қилаверган. Бундан фойдаланган Ўктам эса эҳтиёт қисмлар ва буюмлар нархини, ошириб кўрсатган. Албатта, Ливанкина ундан, яъни Усмоновдан манфаатдор бўлганки, қанақа ҳужжатни, қандай формада топширса, унча эътибор қилмай қабул қилиб олаверган.

Лениза Алибоева таъминот бўлимида бухгалтер бўлиб ишлаб турган йилларида Усмонов ва Ливанкина топширган ҳужжатларни қоидада кўрсатилгандек текшириш ўрнига пала-партиш қабул қилаверган. Чунки, юқорида номлари кўрсатилган жиноятчилар унинг кўзини пул билан, ҳар хил ашёлар билан тўсиб қўйган, тилини калимага келмайдиган қилиб олишганди.

Тўғон Аҳмедов автобазанинг бош инженери бўла туриб, ўз вазифасига масъулиятсизлик билан қараган. Базалардан мол олиш учун счётларнинг унинг ўзи ёзиб бериши керак бўлган ҳолда, ҳамма ишни Усмоновга топшириб қўйган. Бу ҳам етмагандек, Ўктам олиб келтирган эҳтиёт қисмлар, турли-туман ашёлар қаерга кетаяпти, ундан ким қандай фойдаланаяпти, — мутлақо эътибордан четда қолдирган. Бу билан у Усмоновнинг жиноий ишига қулай шароит яратиб берган.

Прокуратура ходимлари томонидан тергов ишларининг чуқур, атрофлича, олиб борилганини яна шундан ҳам кўриш мумкинки, аниқланишича, Ўктам Усмонов «Ўзхимснабсбит» республика базасидан енгил автомашиналар учун 77 комплект авторезина олгач. Ваҳоланки, у ишлаган жойда бор йўғи битта «Волга» машинаси бўлган, «Москвич» умуман йўқ. Хўш, шундай экан, Усмонов олиб келган ҳужжатлар қалбаки бўлгани устига у ерда енгил машина йўқлигини «Ўзхимснабсбит»даги ўртоқлар билишмасмиди. Билишарди, аммо Ўктам Усмоновнинг айтишига қараганда, олинган молларнинг бир қисмини у оғайнигарчилик нуқтаи назаридан, «Кейин ҳам булар керак бўлиб турадн, олдингми, олдим», деб базада қолдириб кетаверган. Мўмай пулни арра қилишга мазахўрак бўлиб қолгандан кейин оқибат шуда!..

Бўстонлиқдаги 125-автобазада содир бўлган воқеалар область автотрестига, унинг бошқарувчиси М. Ғафуровга маълум эди, албатта. Бироқ, нима учундир ўз вақтида тегишли чора кўрилмаган, шунисига ажабланамиз...

Ўктам Усмонов ва унинг шериклари тўғрисидаги ҳикоямизни шу ерда тўхтатамиз. Ҳали унинг бошқа шериклари, — фотоаппарат, кир ювадиган машиналар, ҳар хил чинни идишларни «совға»га олган ҳамтовоқлари — туяқуш яширинишидан қилиб, ўзларини четга олаётган бўлсалар ҳам, барибир тегишли жойда жавоб бермай, иложлари йўқ.

Эгри қўллик билан топилган молнинг ҳазм бўлиши қийин, учи найзали бўлади.

С. МАҲКАМОВ.

(Давоми бор).

Спорт

ТОШКЕНТ — ХАЛҚАРО ЎЙИНЛАР МАЙДОНИ

Ҳадемай Тошкент футбол бўйича халқаро мусобақалар майдонига айланиб қолади. Бу ерда ўсмирлардан ташкил топган командаларнинг халқаро учрашувини ўтказишга қарор қилинди. Турнир дастлаб иккита кичик группада ўтказилади. «А» группасига 1—СССР, Германия Федератив Республикаси, Швеция ва Финляндия командалари кирди. «Б» группасида эса 2—СССР, Польша Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси ва Ўзбекистон ўсмирлари терма командалари ўзаро беллашадилар. Биринчи матч 24 февралда бўлади. Унда 1—СССР ва Швеция футболчилари учрашадилар. 25 февралда эса ишқибозлар Ўзбекистон ва 2—СССР командалари мусобақасини кўрадилар. Тошкент халқаро турнирининг финал ўйинлари 3 мартда бўлади.

ТУРНИР ҒОЛИБИ

Бутуниттифоқ спорт комитети ва Москва футбол федерацияси томонидан ташкил этилган олий лига командалари минифутбол мусобақалари тугади. Учрашувларда «Спартак» командаси футболчилари муваффақиятли қатнашдилар. Улар биринчи учрашувда «Локомотив» командаси билан 2:2 ҳисобида дуранг натижага эришиб, иккинчи учрашувда «Торпедо» командасини 5:0 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Шу тариқа спартакчилар минифутбол турнири ғолиби бўлдилар.

12 РАУНДЛИК ЖАНГ

Профессионал боксчи Муҳаммад Али яна рингга чиқди. Бу гал у жаҳон собиқ чемпиони Фрейзиердан реванш олишга аҳд қилган эди. Чунки бундан уч йил муқаддам бўлиб ўтган жаҳон биринчилигида Фрейзиер Муҳаммад Алининг шоҳини синдириб», ундан чемпионлик унвонини тортиб олган эди. Ўша аламдан Муҳаммад Али энди чиқди. Нью-Йоркда ўтказилган реванш матчида у Фрейзиер билан 12 раунд курашиб, ниҳоят очколар бўйича ғолиб келди.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 12.35 — Янгиликлар. 12.45 — Ҳужжатли фильм. 13.30 — Ёшлар ижоди. 14.00 — Ўртоқ **Л. И. Брежневнинг Кубада бўлишига доир.** 15.45 — Дунё океани. 16.10 — «Шеърият». 16.30 — Фан оламида. 17.00 — Китоблар оламида. 17.35 — Янгиликлар. 17.45 — ТОШКЕНТ. 17.50 — «Орзу» программаси. 18.30 — «Ахборот». 18.45 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — **Танбур навоси** музикали телепостановка). 19.40 — «Ахборот». 20.00 — МОСКВА. Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. 22.00 — «Вақт» **Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Кубада бўлишига доир.** ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — ТОШКЕНТ. 12.00 — **Энг гўзал кемалар** (бадиий фильмнинг 1-серияси). 17.45 — МОСКВА. Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 18.15 — Эркин кураш бўйича СССР ва АҚШ терма командалари ўртасида халқаро учрашув. 19.05 — Москва ва москваликлар. 19.30 — Телефильм. 20.00 — ТОШКЕНТ. «ЧАШМА». 21.30 — Тележурнал. 21.40 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 22.20 — Ҳужжатли фильм. 22.50 — Бадиий фильм. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Илмий-оммабоп фильм. 19.30 — Ўқув кўрсатуви. 20.10 — Янги қишлоқ жамоли. 20.40 — **Болтиқ осмони** (бадиий фильмнинг 2-серияси).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 30/I да **Ойжамол,** 31/I да **Жизель.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/I да **Ажал минораси,** 31/I да **Оқшомдан тушгача.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 30/I да **Севишганлар ҳиёбони,** 31/I да **Жон қизлар.**

КИНО

Ёмғир ёғди, излар ювилди — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», (кундуз ва кечқурун).

Севги анатомияси — «МИР», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», (кундуз ва кечқурун).

Уч мушкетёр — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Қадимдан биламизки, балиқ — қимматбаҳо, тўйимли озуқадир. Балиқнинг калория қуввати гўштдан сира қолишмайди. Бунинг устига, балиқ таркибидаги оқсил ва ёғлар гўшт таркибидаги оқсил ва ёғлардан кўра организмга осонроқ ҳазм бўлишини ҳисобга олсак, «СИЗНИНГ МЕНЮДА БАЛИҚ КЎПРОҚ ЎРИН ОЛСИН», деб бемалол айтиш мумкин.

Дўнгбош балиқдан тайёрланган ОШПАЗЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ДАСТУРХОНИНГИЗНИ БЕЗАЙДИ

Ҳар бир уй бекаси бу балиқни яхши билади, бироқ ундан неча хил мазали таомлар тайёрлаш мумкинлигини ҳамма ҳам билавермайди. Бу балиқни дастурхонга иссиқ овқат ҳолидагина эмас, совуқ таом ҳолида ҳам турли хил гарнирлар билан тортишингиз мумкин ДУНГБОШ БАЛИҚДАН тайёрланадиган маҳсулотлар ассортименти жуда хилма-хилдир:

Котлетлар, тефтели, биточка, зраза, рулет, пирог, чучвара, сардакли балиқ, балиқ винегрети, пирожка, балиқ шўрва ва ҳоказо таомлар.

ДУНГБОШ БАЛИҚ — УЗОҚ ШАРҚДАН КЕЛГАН МЕҲМОНДИР.

УНИНГ УЗУНЛИГИ — 1 МЕТР, ВАЗНИ — 16 КГ КЕЛАДИ. ДУНГБОШ БАЛИҚ ГЎШТИ ТАРКИБИДА 8—13 ПРОЦЕНТ ЁҒ БОР ЕЙИШГА ЯРОҚЛИ ҚИСМИ — 75—78 ПРОЦЕНТНИ ТАШКИЛ ЭТАДИ.

МАНА БИР НЕЧА РЕЦЕПТЛАР:

ПИШЛОҚ ҚЎШИЛГАН ДЎНГБОШ БАЛИҚ

Балиқни филе тарзида бўлинади, яъни умуртқа суягининг икки томонидаги гўшти олинади, сузгичи, боши ва ичак-чавоқлари олиб ташланади. Филени 6—8 см катталикдаги бўлакларга бўлиб кесилади. Бўлакнинг биринчи ярмига ичидан горчица суриб, иккинчи ярмига бир бўлак пишлоқ қўйилади. Иккала бўлакни бирлаштириб, ип билан боғлаб, унга белаб ўсимлик ёғида қовурилади. Дастурхонга тортиш олдидан ип олиб ташланади. Гарнирига сабзавотлардан салат тайёрланади.

1 кг филега — 100—150 г пишлоқ, туз ва горчица таъбга кўра олинади.

РУСЧА ДИМЛАНГАН БАЛИҚ

Тайёрланган балиқни бўлакларга бўлиб, тузлаб, мурч солиб, унга белайсиз. Бош пиёзни майда тўғраб, ўсимлик ёғида енгилгина қовуриб оласиз.

Балиқни чуқур товага ёки тўрт бурчакли тунука товага солиб, устига қовурилган пиёзни ҳамда ўсимлик ёғи билан озроқ сув солиб, духовкага қўясиз ва 20 минут давомида пиширасиз.

Қовурилган ёки қайнатилган картошка билан, ёки қора буғдой ёрмасидан тайёрланган шавла билан дастурхонга тортасиз.

750 г балиқ (ёки 500 г филе)га — бир-икки бош пиёз, икки ярим-уч ош қошиқ ўсимлик ёғи кетади.

Растегайли балиқ шўрва

Аввалдан тайёрланган, яхши оширилган ҳамирдан юмалоқ шарчалар ясаб, бир оз дам бергач, юмалоқ кулчалар ясаш лозим. Ҳар бир кулчанинг ўртасига балиқ гўштидан тайёрланган қийма солинади. атрофидаги ҳамирни букиб ёпилади, ўртаси очиқ қолдирилади. Тайёр растегайларни юзига сариёғ суриб, балиқ шўрва билан дастурхонга тортилади.

РАСТЕГАЙЛАР: 1 кг унга — 50 гр ҳамиртуруш, 1, 3 стакан сут, 4 ош қошиғида эритилган ёғ ёки сариёғ, 4 та тухум, 1 ош қошиқ шакар, бир чой қошиқ туз.

БАЛИҚ ШЎРВА: 600—700 гр балиққа — 3 бош пиёз, битта петрушка илдизи, 2 та лавр япроғи, 3—4 дона қора мурч, 2 ош қошиқ сариёғ, туз таъбга кўра солинади.

КЎК ПИЁЗ ВА ТУХУМ СОЛИНГАН БАЛИҚ РУЛЕТИ

Балиқ гўшти ва пиёзни 2 марта мясорубкадан ўтказилади. Қиймага туз, майда мурч, хом тухум, туйилган сухари, сут қўшиб, яхшилаб аралаштирилади.

Тухум қаттиқ қилиб пиширилади ва майда-майда қилиб кесилади. Петрушка ва кўк пиёзни майда тўғраб, ҳаммасини аралаштириб, пиёз сепиб, эритилган сариёғ билан аралаштирилади.

Салфеткани ҳўллаб, ўртасига балиқ қиймасини соласиз ва уни 1,5—2 см қалинликдаги нон шаклига келтирасиз. Балиқдан тайёрланган ноннинг ўртасига тухум ва кўклар солинади. Салфетканинг четларини кўтариб, ноннинг чеккалари бирлаштирилади, текислаб, рулет ясалади ва яхшилаб ёғ суртилган товага юзасини пастга қараб қўйилади. Устидан ёғ суриб, сухари толқонини сепасиз. Духовка шкафчасида 30—35 минут давомида димлаб пиширасиз.

Гарнирига, яхшиси, қайнатилган ёки қовурилган картошка бериш мумкин. Эслатма: қиймага оқ ноннинг юмшоқ қисми эмас, балки туйилган сухари толқони қўшилади.

500г. балиққа — 3 та тухум, 3 ош қошиқ туйилган сухари, ярим стакан сут, 2 ош қошиқда эритилган ёғ ёки маргарин, 1 ош қошиқ сариёғ. Туз ва туйилган мурч — таъбга кўра солинади.

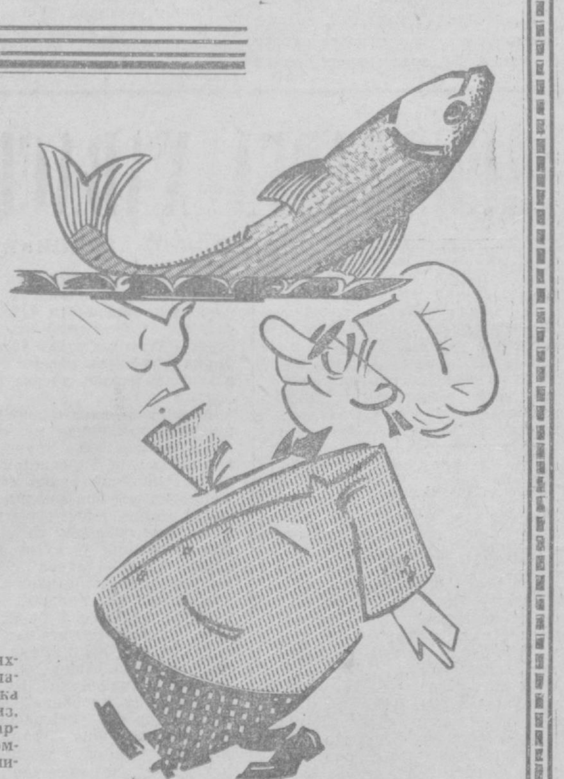

„УЗТОРГРЕКЛАМА".

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 836495. Редактор ўринбосарлари — 835885, 837916. Масъул секретарь — 834808. Пропаганда, адабиет ва санъат бўлимлари — 831936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — 833786. Партия турмуши, ахборот ва спорт бўлимлари — 835811. Қишлоқ хўжалиги, фан мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 839050. Совет қурилиши маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — 837045. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 834048. Эълонлар бўлими — 838142. Коммутатор — 830249 дан 830258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р—01176. Индекс 64634. А—2481.